

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

4 V. per speciales reuelationes nonnulla cognouerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Diuina cognitione, & sapientia. Ex quibus rationibus colligitur, Virginem habuisse hoc genus cognitionis, ab initio suae sanctificationis: Hoc enim consequenter probant rationes factae, si alius sunt momenti.

Bernar.

Anselm.

Bonauent.

Dico secundo, verisimile est, Beatam Virginem, non solum habuisse infusam simplicem fidem, sed etiam Theologicam sapientiam, qua distinctius cognoscuntur mysteria fidei, & veritates, seu conclusiones, quae in eis continentur. Iuxta hanc etiam conclusionem possunt intelligi multi ex autoribus in principio huius Sectionis citatis, & illi fauet Bernardus dicta homilia quarta, in *Missus est*, dicens, a principio fuisse celitus, & plenè de omnibus mysteriis instructam: & Anselmus supra dicens. Licet Apostoli per reuelationem Spiritus Sancti edocti fuerint in omnem veritatem: incomparabiliter tamen eminentius, & manifestius ipsa per eum Spiritum Sanctum, veritatis illius profunditatem intelligebat. Quem imitatur Bonauentura in libro de laudibus Virginis, capite octauo. Præterea fauent Sancti supra citati, dicentes, Mariam fuisse Apostolorum magistratam: ergo decuit eam esse sapientissimam in omnibus mysteriis nostrae religionis, multo magis quam Apostoli fuerunt: constat autem Apostolos non solum habuisse habitum fidei infusum, sed etiam habitum scientiae Theologiae, qui ad explicandam, & defendendam fidem vtilissimus est. Hoc autem fiet verisimilius, si supponamus hunc habitum Theologiae, si sit perfectus, & inclinans ad assentiendum, cum maiori certitudine, quam sit omnis certitudo naturalis, esse supernaturalem, & ex natura sua per se infusum, sicut est prudentia infusa, quod est valde probabile, ut nunc suppono ex his, quae in principio primae partis, & in materia de gratia traditi solent. Quod supposito, rationi valde consentaneum est, Beatam Virginem habuisse hunc habitum per se infusum, quia decuit illam esse perfectam omni supernaturali virtute tam morali, quam intellectualem, statui viatorum accommodatam. Praefertim cum & ad propriam perfectionem, & ad diuinarum rerum contemplationem, & ad aliorum vtilitatem, multum potuerit ei talis scientia deservire.

Dubium.

Responsio

Sed quæres, vtrum habuerit hanc sententiam a principio suae conceptionis, vel a filij incarnatione, vel aliquo alio tempore, ut in die Pentecostes: de his enim tribus temporibus dubitari potest, & coniectura in utramque partem facile asserri. Mihi tamen videtur, omni tempore habuisse hanc scientiam, non tamen semper eam eadem perfectione, sed in singulis ætatibus per eam intellexisse omnia, quae illo tempore erant opportuna, & pro ratione status decebant. Itaque in principio exilimo habuisse perfectam scientiam Theologicam earum rerum, quae ad cognitionem Diuinitatis, & Trinitatis spectant, quia hæc cognitio per se est valde expetenda, & quasi necessaria ad perfectionem viatoris. Habuit etiam perfectam scientiam de promissione Messiae, & consequenter de mysterio Incarnationis secundum substantiam eius, quia aliqua illius cognitio in omni statu per se fuit necessaria. Vnde perfectio eius pertinebat ad perfectionem status viatoris. Habuit denique eam scientiam infusam, quae ad intelligendum vetustestamentum sufficeret, quia hæc etiam perfectio decebat Virginem in omni statu vitae suae, ut ex supra dictis satis constare potest. Nihilominus tamen potuit ille habitus discursu temporis perfici, cum in intentione, tum etiam fortasse in extensione quadam, & in maiori usu, & exercitio, cum acquisitione plurium specierum intelligibilium, per quas homo redditur habilior ad ipsius scientiae operationes. Sed specialiter credi potest aliquibus temporibus

Abus accepisse Virginem singulare augmentum huius scientiae à Deo infusum, ut in Incarnatione, vel natiuitate Christi circa ea, quae ad Christum ipsum, & ad mysterium redemptionis humanae pertinebant. Quia statui illius temporis consentaneum erat, ut maior cognitio daretur Virgini de mysterio, quod in ipsa, & per ipsam perficiebatur. Et eadem ratione in die Pentecostes accepit amplius scientiam de rebus omnibus, quae ad statum Ecclesiae Christi pertinent, ut de sacramentis omnibus, de vocatione Gentium, & reprobatione Iudaeorum, de cessatione legalium, & similibus.

Dubium.

Quæres, si ita edocta fuit Beata Virgo in omnibus mysteriis fidei, cur in controuersia illa de cessatione legalium, cum tanta fieret inquisitio, non fuit ipsa ab Apostolis vocata, ut rem totam doceret, & illustraret? Quod enim quidam dicunt eo tempore iam obijisse, falsum esse inferius ostendemus. Respondet Rupertus, libro primo in Cantica, circa medium, Virginem interfuisse Concilio, & omnem soluisse quaestionem. Sed hoc neque in Scriptura legitur, neque consentaneum est his, quae in actibus Apostolorum narrantur, neque est verisimile, quia munus illud in Ecclesia ad statum, & sexum femineum non pertinet. Neque oportuit Beatam Virginem ex singulari aliqua dispensatione illud exercere: tum quia hoc nihil ad eius perfectionem pertinebat: tum maxime, quia eo tempore veluti indicabatur forma futurorum Conciliorum, & docebatur Ecclesiae modus, qui in definiendis fidei quaestionibus observandus esset. Quapropter licet quilibet Apostolus per se posset quaestionem definire: maluerunt tamen publico Concilio rem totam statuere, & ob eandem causam non oportuit, ut Virgo in Concilio adesset, vel loqueretur, quamquam fieri potuerit, ut Apostoli priuim Virginem consuluerint, & ab illa fuerint instructi.

Rupertus.

Responsio.

Dico tertio: Verisimilius est Beatam Virginem non habuisse scientiam euidentem, & per se infusam supernaturalium mysteriorum. Hæc conclusio videtur contraria nonnullis ex autoribus supra recitatis, sed nihilominus est consentanea antiquioribus Theologis, qui, licet quaestionem hanc ex professo non exagitent, tamen, dum omnino de illa tacent, & hanc scientiam Christo singulariter tribuunt, eam satis indicare videntur. Et idem argumentum sumi potest ex Patribus antiquis, apud quos nullam huius scientiae mentionem inuenio, sed solum perfectæ fidei, & illius scientiae, & sapientiae, quæ cum perfecta fide coniuncta esse potest. Præterea (ut non disputemus, an cum tali scientia potuisset simul esse fides) tamen velotiosa esset, vel saltem parum necessaria. Nam, cum illa scientia sit supernaturalis, & per se infusa, esset eiusdem ordinis cum fide, & non minus certa: ergo superflua esset fides, vel denique multum minui posset meritum, & exercitium eius. Vnde sumitur alia coniectura, quia hæc scientia non erat necessaria ad perfectionem sanctitatis, & meriti, neque statui viatorum est accommodata, non est ergo sine sufficienti ratione, aut aliquo maiori fundamento ponenda.

SECTIO IV.

Vtrum per speciales reuelationes nonnulla cognouerit Beata Virgo.

In superioribus Sectionibus egimus de cognitione rerum supernaturalium permanente, & per modum habitus, nunc dicendum superest de reuelationibus, seu illustrationibus, quæ fieri solent tran-

transseunter, & per modum actus. Quæ (vt generatim loquamur) ad duo capita reuocari possunt, scilicet in Verbo; & extra Verbum seu per visionem Dei claram, aut per aliquod aliud genus abstractivæ cognitionis.

Dico ergo primò, piè, ac probabiliter credi posse, Beatam Virginem in hac vita interdum eleuatam fuisse ad videndum clarè diuinam essentiam breui tempore. Hæc est sententia grauium auctorum Diui Antonini quarta par. titulo decimo quinto capit. decimo septimo paragrafo primo, forte, inquit, in ipso conceptu, vel partu illudatum est ad horam, vt videret mysterium huiusmodi, vt in patria, sicut Paulus

Beata Virgo in hac vita interdum vidit diuinam essentiam.

Bernard.

Albert.

Dionys.

Richel.

Gerson.

Cassalius.

Villanoua.

Medin.

Cyprian.

Vidit Deum in rapto: Et assert in huius rei confirmationem verba illa Bernardi homilia quarta in Missus est. Illi soli datum est nosse, cui datum est experiri: & illa. Vt qui soli Patri notus est, sic & illi: & in eandem sententiam citat Albertum. Quam esse certam dixit Dionysius Richelius super Dionysium de cœlesti hierarchia, articulo decimo octauo: & Gerson Alphabeto decimo quinto titulo octauo, Alphabeto octuagesimo octauo titulo nono: & Vbertinus Cassalius libro primo arboris vitæ crucifixi capite nono, circa finem, & Villanoua Archiepiscopus Valentinus, in sermone de resurrectione: & Medina supra quæstione vigesima septima articulo quinto in fine. Et insinuat Diuus Cyprianus, sermone de natiuitate, his Verbis. Vnde & matri plenitudo gratiæ debebatur, & Virgini abundantior gloria, quæ carnis, & mentis integritate insignis, spiritualis, & corporalis intrinsecus, & extra Christi præsentia fruebatur. Vbi agit de die natiuitatis, in quo dicit fuisse datam Virgini abundantior gloriam, qua Christi præsentia intrinsecus, & extra frueretur. Rupertus etiam libro tertio in Canticis in ea verba. Oculi tui columbarum, dicit Virginem raptam esse in tertium Cælum: & vidisse arcana mysteria, quæ non licet homini loqui, perfectius, & excellentius, quam Paulum. Ex quo verbo sumi potest primâ coniectura. Quia probabilis sententia est Paulum, & Moysem vidisse aliquando Diuinam essentiam viuente in corpore mortali: ergo idem de Virgine sentire non solum probabile, sed & probabilius, itaque quæ rationi consentaneum existimandum est, quia omnia priuilegia gratiæ reliquis concessa, perfectiori, & abundantiori modo Virgini fuisse collata.

Rupert.

Obiect.

Exod. 33.

1. Timoth. 6.

Responsio.

Dicunt aliqui, illud principium esse verum in ijs bonis, quæ ad propriam sanctificationem spectant: priuilegium autem illud videndi interdum Deum in via, non referre ad maiorem hominis sanctificationem, sed solum esse quoddam donum gratis datum, & ideo licet probabile sit, illud esse concessum Paulo, & Moyli, quia scriptura sacra id indicat, & nonnulli sancti ita eam exponunt, non propterea fieri verisimile de Beata Virgine, de qua nec Scriptura sacra quidquam indicat, neque antiqui Patres aliquid docent, cum tamen alioqui sic vniuersalis Scripturæ lex, Non videbitis me homo, & viuere. Exodi trigesimo tertio, & apud Ioannem capite primo. Deum nemo vidit vnquam, & apud Paulum priori ad Timotheum sexto. Quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest. Sed in primis, sine causa negatur hoc donum inter ea, quæ ad propriam sanctificationem hominis pertinent, esse annumerandum. Non enim per se ad aliorum tantum utilitatem, sed potissimum ad suscipientis bonum, ac perfectionem confert. Magnum enim spirituale bonum secum affert non solum, quia pro eo tempore, quo durat, totam animam Deo vnit, & singulari eius amore, & charitate inflamat, (quod per se satis esset) sed etiam, quia transacta illa visione, memoria, & vestigium eis manens in homine plurimum potest excitare ad eundem Dei amorem, & ad maiorem cum eo familiaritatem, cordisque puritatem. Quocirca, si priuilegium hoc aliquibus hominibus datum esse creditur, immerito Virgini negatur; non enim oportet aliud speciale testimonium, vel rationem magis propriam spectare ad credenda huiusmodi priuilegia, & singularia beneficia diuinitus Deiparæ esse data. Nam in ipsamet dignitate matris tanquam in radice, & fonte omnia continentur, vt supra latè declarauimus, agentes de prima eius sanctificatione, præsertim cum non desint authores graues, & sancti, qui ita sentiant.

Addo denique, simpliciter loquendo probabilius fortè esse, neque Paulum, neque Moysem donatos fuisse, dum adhuc vitam mortalem agerent, claro conspectu Diuinæ essentia. Quia reuera Scriptura sacra hoc non affirmat, si rectè intelligatur, vt frequentius à sanctis Patribus intelligitur, & ablato Scripturæ testimonio, nullum est fundamentum, neque sufficiens ratio, vt illos à generali regula Scripturæ excipiamus. Hoc verò non obstante, de Beata Virgine piè satis, ac probabiliter creditur interdum vidisse in hac vita Deum, vel in die Incarnationis, aut Natiuitatis Christi, propter singularem matris dignitatem, ad quam tunc euecta est, vel in die Resurrectionis, propter incredibilem dolorem, quem in Christi passione sustinuit, vel alijs temporibus opportunis iuxta diuinæ sapientiæ dispositionem.

Contra hanc verò conclusionem obijci potest Athanasius sermone de sanctissima Deipara, vbi negat, vidisse Beatam Virginem in die Incarnationis Verbum, seu Incarnationis mysterium, prout in se est. Et in quæstionibus ad Antiochum, quæstione duodecima generalius negare id videtur de toto tempore vitæ. Sed hoc posterius testimonium incertum est. Ad vtrumque verò, licet fateamur Athanasium fuisse illius sententiæ, id non obstat, quominus contraria sententia probabiliter defendi possit.

Obiect. Athanas.

Responsio.

Dico secundò, extra Verbum, seu per cognitionem abstractivam etiam habuit Beata Virgo in hac vita varias, ac multiplices reuelationes. Conclusio est certa, & probatur primo, generali ratione; quia hoc beneficium, & significatio diuini amoris, & familiaritatis ferè omnibus hominibus, qui singulari dono sanctitatis excelluerunt, concessum est, & præsertim virginibus, & statum contemplatiuæ vitæ profitentibus, vt ex historijs, quæ gesta sanctorum continent, satis constat, ergo multo magis hoc beneficium concedendum est Virgini. Deinde ante filij conceptionem, dum in templo habitaret, frequentes habuisse diuinas illustrationes, & Angelorum conspectus docent Ambrosius, Hieronymus, Gregorius Nicomedienlis, & alij Patres, quos supra retuli, disputatione septima, in initio, & disputatione nona Sectione tertia. In filij autem conceptione, primum accepit in signem illam reuelationem, quam per Angelum Gabrielem factam Lucas narrat, capitulo primo. Addit præterea Anselmus, libro de excellentia Virginis, capitulo septimo, Accepisse Virginem ea hora, qua filium concepit, sue prædestinationis, & super omnes choros Angelorum exaltationis, certam, atque indubitatam reuelationem. Quod etiam sentit Damascenus oratione prima, de dormitione Deiparæ. Post Incarnationem verò inter diuinas reuelationes computari potest, quod Christus post resurrectionem suam illi ante cæteros apparuit, suamque gloriam euidenter ostendit, vt infra suo loco tractabimus. Huc etiam spectat, quod post Ascensionem suam, Christus illam frequenter visitasse, ac docuisse creditur, vt affirmat Rupertus, libro tertio in Cantica, &

Multas inuita reuelationes Virgo habuit.

Ambros. Hieronym. Gregor. Nic.

Luc. 2. Anselm.

Rupert.

Adde denique, simpliciter loquendo probabilius fortè esse, neque Paulum, neque Moysem donatos fuisse, dum adhuc vitam mortalem agerent, claro conspectu Diuinæ essentia. Quia reuera Scriptura sacra hoc non affirmat, si rectè intelligatur, vt frequentius à sanctis Patribus intelligitur, & ablato Scripturæ testimonio, nullum est fundamentum, neque sufficiens ratio, vt illos à generali regula Scripturæ excipiamus. Hoc verò non obstante, de Beata Virgine piè satis, ac probabiliter creditur interdum vidisse in hac vita Deum, vel in die Incarnationis, aut Natiuitatis Christi, propter singularem matris dignitatem, ad quam tunc euecta est, vel in die Resurrectionis, propter incredibilem dolorem, quem in Christi passione sustinuit, vel alijs temporibus opportunis iuxta diuinæ sapientiæ dispositionem.

Contra hanc verò conclusionem obijci potest Athanasius sermone de sanctissima Deipara, vbi negat, vidisse Beatam Virginem in die Incarnationis Verbum, seu Incarnationis mysterium, prout in se est. Et in quæstionibus ad Antiochum, quæstione duodecima generalius negare id videtur de toto tempore vitæ. Sed hoc posterius testimonium incertum est. Ad vtrumque verò, licet fateamur Athanasium fuisse illius sententiæ, id non obstat, quominus contraria sententia probabiliter defendi possit.

Dico secundò, extra Verbum, seu per cognitionem abstractivam etiam habuit Beata Virgo in hac vita varias, ac multiplices reuelationes. Conclusio est certa, & probatur primo, generali ratione; quia hoc beneficium, & significatio diuini amoris, & familiaritatis ferè omnibus hominibus, qui singulari dono sanctitatis excelluerunt, concessum est, & præsertim virginibus, & statum contemplatiuæ vitæ profitentibus, vt ex historijs, quæ gesta sanctorum continent, satis constat, ergo multo magis hoc beneficium concedendum est Virgini. Deinde ante filij conceptionem, dum in templo habitaret, frequentes habuisse diuinas illustrationes, & Angelorum conspectus docent Ambrosius, Hieronymus, Gregorius Nicomedienlis, & alij Patres, quos supra retuli, disputatione septima, in initio, & disputatione nona Sectione tertia. In filij autem conceptione, primum accepit in signem illam reuelationem, quam per Angelum Gabrielem factam Lucas narrat, capitulo primo. Addit præterea Anselmus, libro de excellentia Virginis, capitulo septimo, Accepisse Virginem ea hora, qua filium concepit, sue prædestinationis, & super omnes choros Angelorum exaltationis, certam, atque indubitatam reuelationem. Quod etiam sentit Damascenus oratione prima, de dormitione Deiparæ. Post Incarnationem verò inter diuinas reuelationes computari potest, quod Christus post resurrectionem suam illi ante cæteros apparuit, suamque gloriam euidenter ostendit, vt infra suo loco tractabimus. Huc etiam spectat, quod post Ascensionem suam, Christus illam frequenter visitasse, ac docuisse creditur, vt affirmat Rupertus, libro tertio in Cantica, &

Lau. Iustin.

tica, & eleganter Laurentius Iustinianus, sermonē de Assumptione, dicens, Neque Angelica tantum, verum etiam filij iugiter visione, ac colloquio exultant, illi enim cœlestis visio debebatur, cui incomparabilis gratia inerat plenitudo. Hinc denique Andreas Gretenfis, sermone de Assumptione, Virginem vocat, fontem, qui non possit exauriri diuinorum reuelationum.

Dubium.
Responsio.

Sed quæret aliquis, qualis esset cognitio, quæ per has reuelationes Virgini communicabatur? Respon- detur, non posse aliquid certum, quodq; omnibus reuelationibus commune sic affirmari; sed pro diuer- sitate obiectorum, ac rerum, vel opportunitatū, cre- dendum est fuisse qualitatem cognitionis. Itaq; sæpe erat cognitio fidei, vt patet in reuelatione, quæ de conceptione filij Dei, & hominis per Gabrielem facta est. Et idem est credibile de reuelatione propriæ sal- lutis, & prædestinationis: (si verum est, illam habuisse) interdum verò fortasse eleuabatur, vt clarè vide- ret, ac intueretur rem, quæ sibi reuelabatur, vel per- sonam, per quam fiebat reuelatio, vt supra cum A- thanas. q. 12. ad Antiochum diximus, vidisse clarè, & in se Gabrielem Angelum sibi incarnationem Christi nuntiantem. Deniq; nonnulla mysteria potuit cog- noscere per euidentiā in attestante, sicut Prophetæ interdum illa cognoscebant. Nam, quod ipsi verum ac perfectum Prophetiæ donum habuerit, in sequen- ti disputatione probandum est.

Athanaf.

SECTIO V.

Virum habuerit Beata Virgo humanam scientiam rerum naturalium.

QVæstio hæc intelligi potest de scientia acquisita, & infusa, rursus de infusā, tam per accidens, quam per se. (suppono enim de rebus etiam, & obiectis naturalibus posse homini communicari scientiam per se infusam: vt in priori tomo agentes de scientijs ani- mæ Christi, latius diximus.) Quidam ergo existimāt habuisse Virginem scientias omnes naturales, & hu- manas, per accidens infusas. Ita sentit Antoninus, 3. p. tit. 15. c. 19. §. 2. & in eandem sententiam refert Al- bertum. Et suaderi potest primo, quia Adam habuit has scientias infusas. Secundo, quia hæ scientiæ sunt necessariæ primum ad perfectionem scientiæ Theo- logicæ, in qua diximus Beatam Virginem fuisse in- structissimam: deinde ad exactam Scripturarum in- telligentiam, deniq; ad scientiam morū, & pruden- tiam, quam supra diximus habuisse Virginem ab in- itio infusam, non tantum per accidens. Alij verò addunt, habuisse Virginem harum rerum scientiam etiam per se infusam, vt posset spirituales substantias, Angelos, & animas, prout in se sunt, perfectè cog- noscere, ac contemplari. Quæ sententiā tribui solet Iacobo Christopholitano, in tractatu quodam super Canticum Magnificat.

Antonin.
Albert.Iacob Chri-
stopolit.

Mihi tamen videtur, primo esse verisimilius, non fuisse communicatam Virgini in hac vita scientiam rerum naturalium, naturalem capacitatem intelle- ctus humani superantem, & ita hoc sensu non fuisse illi datam scientiam per se infusam huiusmodi rerū. Hæc conclusio non aliter probatur, nisi, quia de hac scientia Virginis nulla est mentio apud Doctores sã- ctos, & antiquos Theologos, & alioqui nec necessa- ria illi fuit ad propriam sanctitatem, & perfectionē, neq; ad munus, & officium, ad quod assumpta fuit; non enim futura erat magistra scientiarum, aut veri- tatum naturalium. Præterea scientia huiusmodi nō est debita statui viatoris, neque ad perfectionem fi- dei necessaria. Ad hæc, scientia hæc de se viuersalis est, & primario circa res supernaturales versatur, di-

ximus autem, de rebus supernaturalibus non habu- isse Virginem huiusmodi scientiam, cur ergo existi- mabimus, habuisse illam de rebus naturalibus, qua- rum cognitio minus est necessaria? Quod deniq; Bea- ta Virgo habuerit cognitionem propriam substan- tiarum spiritualium, prout in se sunt, nullum est ar- gumentum, quod habuerit hanc scientiam per se in- fusam, de quā in hac conclusione loquuti sumus. Pri- mum quidem, quia non fuit necesse, vt habuerit illā cognitionem permanentem, ac per modum habitus, ita vt arbitrio suo posset, cum vellet, spirituales sub- stantias intueri, hoc enim nulla sufficienti ratione, vel autoritate constat, sed solum quod aliquando Diuina reuelatione ad huiusmodi cognitionem fue- rit eleuata. Deinde, quia licet concedamus habuisse illam cognitionem habitualement, potuisset fieri per species proportionatas animæ separatæ, confortado solum intellectum Virginis, vt posset illis vii inde- penderit a corpore mortali, nulla ergo ratione vi- detur hæc scientia per se infusa necessaria Virgini, nec sine aliquo maiori fundamento asserendā.

Dico secundo verisimile esse habuisse Beatam Vir- ginem per accidens infusam eam cognitionem rerum naturalium, vel moralium, quæ ad perfectam scrip- turarum intelligentiam, & ad perfectionem Theo- logicæ doctrinæ, item ad penetranda, explicanda, ac suadenda fidei mysteria, deniq; ad consummatam prudentiam, & cognitionem rerum agendarum, illi fuit necessaria, aut expediens. Hæc conclusio ex ipsis terminis videtur per se probabilis. Nam huiusmodi scientia naturalis ex se, non est admodum necessaria Virgini, neq; ita accommodata statui, & conditioni eius, vt propter se esset expetenda, aut inquirenda. Et ita (vt mea fert opinio) in harum scientiarum v- su parum se exercuit: libentius enim, ac vtilius super- naturalium rerum cognitioni, & cōtemplationi va- cabat. Nihilominus tamen hæc naturalium verita- tum cognitio, ad eos fines, quos in conclusione expli- cuimus valde utilis est, ac necessaria. Ostendimus autem, decessisse Beatam Virginem habere omnem il- lam supernaturalem cognitionis perfectionem: ergo credendum est habuisse eam naturalem cognitionē, quæ ad supernaturalem necessaria est: non est autem verisimile proprio labore, ac industria paulatim illā acquisiuisse, quia (vt diximus) non decessit eam in hu- iusmodi actionibus occupari: ergo verisimile est ha- buisse hanc cognitionem, vel omnino, vel maiori ex parte dono datam à Deo. Quanquam potuerit etiam ex principijs cognitis, plurimum veritatum cognitio- nem eicere: plurimum enim valebat ingenio, & pa- catissimum habebat animum, vt facillimè posset quasdam veritates ex alijs indagare.

Quod si quis inquirat quādo fuerit illi infusa hæc cognitio, & an simul habuerit totam eius perfectio- nem, vel per discursum, aut interualla temporis. Re- sponderetur rem esse incertam; solumq; dici posse eo tempore, & modo illam habuisse, quo secundum or- dinem Diuinæ sapientiæ, & iuxta conditionem, & statum vitæ eius conueniens fuit.

Dubium.

Responsio.]

SECTIO VI.

Virum in Beata Virgine aliqua fuerit ignorantia.

DVplex à Dialēcticis distinguitur ignorantia, a- lia positiua consistens in errore, quæ dicitur pra- ua dispositio. Alia est priuatiua consistens in ca- rentia scientiæ, quæ dicitur ignorantia negatiua, quæ à Theologis distingui solet in propriam ignorantiam priuatiuam, quæ dicitur carentiam scientiæ debi- tæ, aut conuenientis alicui iuxta illius statum, & cō- ditio-

Ignorantia
quotuplex.